

Sygn. akt IV Pa 10/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jerzy Zalasiński

Sędziowie: SO Katarzyna Antoniak (spr.)

SO Elżbieta Wojtczuk

Protokolant: sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko Zakładowi (...) Sp. z o.o. w S.

o ryczałty za noclegi

na skutek apelacji pozwanego Zakładu (...) Sp. z o.o. w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 grudnia 2014r. sygn. akt IV P 492/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego Zakładu (...) Sp. z o.o. w S. na rzecz powoda P. W. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sygn. akt: IV Pa 10/15 **UZASADNIENIE**

Wyrokiem z 19 grudnia 2014r. Sąd Rejonowy w Siedlcach zasądził od Zakładu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz P. W. niżej wymienione kwoty:

- 5 589 Euro z ustawowymi odsetkami od 1 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- 4 172,50 dolarów USD z ustawowymi odsetkami od 1 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- 70 funtów GBP z ustawowymi odsetkami od 1 listopada 2014r. do dnia zapłaty,
- 800 koron DKK z ustawowymi odsetkami od 1 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

wszystkie wymienione kwoty tytułem ryczałtów za noclegi, a także kwotę 1 817 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto Sąd Rejonowy nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4 176,79 złotych

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

W pozwie wniesionym w dniu 13 października 2014r. powód P. W., reprezentowany przez pełnomocnika, domagał się zasądzenia od Zakładu (...) Sp. z o. o. w S. na swoją rzecz kwot 2.017,75 euro, 272,50 dolarów, 70 funtów brytyjskich, 800 koron duńskich, 3.571,25 euro, 3.900 dolarów z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po otrzymaniu przez pozwanego odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym również kwoty 17 złotych tytułem opłaty skarbowej za udzielenie pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód pracował u pozwanego jako kierowca – mechanik samochodowy od 8 września 2011r. do 9 grudnia 2013r. i w tym czasie wykonywał dla pracodawcy kursy na trasach zagranicznych. Za wyszczególnione w pozwie podróże służbowe odbyte w 2012r. i 2013r. powód nie otrzymał od pozwanego zwrotu kosztów noclegu w postaci ryczałtu. Powołując się na uchwałę 7 Sędziów Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014r. w sprawie sygn. II PZP 1/14 wskazano, że pracodawca nie jest zwolniony od zapłaty pracownikowi ryczałtu za noclegi zapewniając mu miejsce do spania w kabinie pojazdu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska pozwany przyznał, że powód pracował u niego jako kierowca, wykonywał podróże służbowe zagraniczne, za które nie otrzymywał ryczałtu za noclegi, gdyż nie nocował w miejscach noclegowych. Pozwany przyznał przy tym, że powód przebywał za granicą w datach i miejscach wskazanych w pozwie. Podniósł, że powód nie nocował w miejscach noclegowych takich jak hotele czy motele, ale w kabinie samochodu, bądź też spędzał noc jadąc. Odnosząc się do uchwały Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014r. w sprawie II PZP 1/14, pozwany wskazał, że z uzasadnienia uchwały wynika, iż ryczałt za noclegi przysługuje na pokrycie faktycznych uśrednionych kosztów, zatem skoro kierowca śpiąc w pojeździe kosztów nie ponosi, to niezasadna jest wypłata ryczałtu za noclegi. Wskazał, że takie samo stanowisko prezentuje Państwowa Inspekcja Pracy w R. i Główny Inspektor Pracy, a także Prokurator Generalny. Zdaniem pozwanego podobne stanowisko prezentują również inne sądy pracy. Niezależnie od powyższego pozwany wskazał, że co prawda strony ustaliły, iż pracownikowi przysługują diety uzgadniane każdorazowo dla poszczególnych frachtów, to miały na myśli w tym zakresie wszystkie możliwe koszty podróży, w tym koszty noclegów. Powód miał tego świadomość i nigdy nie zgłaszał żadnych roszczeń z tym związanych. Podkreślono, że powód zgadzał się na warunki noclegu oferowane przez pracodawcę, czyli nocleg w kabinie. Tym samym wyłączona jest możliwość dochodzenia rekompensaty za brak hotelu. Poza tym w branży transportowej utrwalona jest praktyka spędzania przez kierowców noclegów w kabinie samochodu. Pozwany dodał, że kabiny pojazdów, którymi poruszał się powód odznaczały się wysokim standardem.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był pracownikiem pozwanego w okresie od 8 września 2011r. do 9 grudnia 2013r. był pracownikiem pozwanego. Pracował na podstawie umowy o pracę, na stanowisku kierowcy-mechanika samochodowego, w pełnym wymiarze czasu pracy. Na należności powoda ze stosunku pracy składało się wynagrodzenie za pracę w wysokości początkowo 1 450 złotych brutto, od 1 stycznia 2012r. 1 550 złotych brutto, a od 1 stycznia 1 600 złotych brutto, a ponadto ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych początkowo w wysokości 345 złotych brutto, od 1 stycznia 2012r. 370 złotych brutto, a od 1 stycznia 2013r. 381 złotych brutto, a także diety za podróże służbowe.

W okresie zatrudnienia – na przestrzeni 2012r. powód odbywał na polecenie pozwanego zagraniczne podróże służbowe, podczas których przebywał: w Niemczech – 3 stycznia, 11 stycznia, 13 stycznia, 19 stycznia, 24-25 stycznia, 2-5 lutego, 9-10 lutego, 21 lutego, 6 marca, 9 marca, 14-16 marca, 21-22 marca, 10 kwietnia, 17-18 kwietnia, 23 kwietnia, 25 kwietnia, 15 maja, 25 czerwca, 30 czerwca, 1-2 lipca, 26-28 lipca, 2-3 sierpnia, 7 sierpnia, 10-12 sierpnia, 28-29 sierpnia, 5-6 września, 12 września, 20-21 września, 25 września, 4 października, 6 listopada, 12-13 listopada, 20 listopada, 26-28 listopada, 10-11 grudnia; w Niderlandach – 4 stycznia, 29 maja, 13-16 września, 1 października; w Belgii – 5 stycznia, 12 stycznia, 30 kwietnia; na Litwie – 30 stycznia, 31 lipca, 3 grudnia, 17 grudnia; w Holandii – 16 lutego; na Słowacji – 17-19 lutego; w Austrii – 20 lutego, 7-8 marca, 22 maja, 12 czerwca, 22 sierpnia; w Danii – 29 marca, 18 czerwca, 29 czerwca, 19 listopada; we Francji – 24 kwietnia, 8-9 sierpnia, 22-24 września, 2-3 października; w Wielkiej Brytanii – 1-2 maja; w Czechach – 11 czerwca, 21 sierpnia, 4 września. Z kolei w roku 2013 powód odbył

zagraniczne podróże służbowe, podczas których przebywał: w Niemczech – 5-6 stycznia, 12-13 stycznia, 23 stycznia, 29 stycznia, 3 lutego, 9-10 lutego, 13 lutego, 20-24 lutego, 5 marca, 12-13 marca, 21 marca, 3 kwietnia, 5 kwietnia, 12-13 kwietnia, 23-25 kwietnia, 14 maja, 16 maja, 26 maja, 28 maja, 4 czerwca, 6 czerwca, 11 czerwca, 20-21 czerwca, 24 czerwca, 1 sierpnia, 5 sierpnia, 13 sierpnia, 20 sierpnia, 29 sierpnia, 31 sierpnia, 1 września, 5 września, 9-10 września, 16 września, 25-26 września, 16 października, 24-25 października, 28 października, 13 listopada, 30 listopada, 1 grudnia, 3-4 grudnia; w Niderlandach – 14-15 stycznia, 11 kwietnia, 27 maja, 22-23 czerwca, 1 października; w Belgii – 24 stycznia, 7-10 czerwca, 2 sierpnia, 12 września; we Francji – 30-31 stycznia, 1-2 lutego, 11-12 lutego, 3-4 sierpnia, 16-19 sierpnia, 2-4 września, 13-15 września, 27-30 września, 12-15 października, 26-27 października, 12 listopada; w Danii – 4 marca, 20 marca, 4 kwietnia, 22 kwietnia, 15 maja, 5 czerwca, 30 sierpnia, 11 września, 10 października, 10-11 listopada, 2 grudnia; na Litwie – 8 kwietnia.

Będąc w podróży powód każdorazowo spędzał noclegi w kabinie ciężarówki oddanej mu do dyspozycji przez pozwanego. Pozwany nie wypłacał powodowi ryczałtów za noclegi w ramach odpoczynku dobowego. Pozwany stał na stanowisku, że zapewnił powodowi bezpłatne miejsce do spania w przystosowanej do tego kabinie. Łączne należności z tytułu ryczałtów za noclegi, niewypłacone dotąd powodowi przez pozwanego z tytułu powyższych podróży służbowych wyniosły 5 589 euro, 4 172,50 dolarów USD, 70 funtów GBP i 800 koron DKK.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda za zasadne i zasługujące na uwzględnienie w całości. Sąd Rejonowy wskazał, że okoliczności niniejszej sprawy były bezsporne. Pozwany przyznał bowiem, że powód wykonywał dla niego przewozy w transporcie międzynarodowym i w datach, o których mowa w pozwie przebywał za granicą. W czasie tych podróży powód spędzał noclegi w kabinie samochodu ciężarowego, a pozwany nie wypłacał mu ryczałtów za noclegi, których łączna wysokość sięgnęła sum wskazanych w pozwie, których pozwany nie zakwestionował. W ocenie Sądu Rejonowego spór w niniejszej sprawie ogniskował się wokół kwestii, czy pozwany jako pracodawca miał obowiązek wypłacać powodowi ryczałty za noclegi w sytuacji, gdy ten spędzając w podróży służbowej noclegi w komfortowej, zdaniem pozwanego, kabinie samochodu nie poniósł w związku z tym żadnych kosztów, czemu powód nie zaprzeczał.

Oceniając stanowisko pozwanego Sąd pierwszej instancji uznał interpretację pozwanego za błędną i nie znajdującą oparcia nie tylko w obowiązujących przepisach, ale również w orzecznictwie sądowym. Wskazał, że roszczenia powoda obejmują okres po dniu 3 kwietnia 2010r., a ich podstawę prawną stanowi (wprowadzony w tej dacie) przepis art.21a ustawy z 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców (t.j. Dz.U. z 2012r., poz. 1155), zgodnie z którym kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalone na zasadach określonych w przepisach art.77.5§3-5 ustawy z 26 czerwca 1974r. - Kodeks pracy, odsyłający wprost do wyżej wymienionych przepisów, a co za tym idzie również do §9 obowiązującego w czasie zatrudnienia powoda rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1991). Paragraf 9 przywołanego rozporządzenia stanowi w ust.1, że za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust.1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu (ust.2). Przepisów tych nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg (ust.4). Z kolei od 1 marca 2013r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013r., poz.167) i częściowo okres zatrudnienia powoda przypada na czas obowiązywania tego aktu prawnego. W §16 ust.1 rozporządzenie to stanowi, że za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. W razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust.1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu (ust.2). Przepisów ust.1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewniają pracownikowi bezpłatny nocleg (ust.4). W obu

powyższych rozporządzeniach obowiązujących w okresie zatrudnienia powoda u pozwanego, zasady przyznawania pracownikowi ryczałtów za noclegi były więc takie same.

Sąd Rejonowy wskazał następnie, że pracę powoda jako kierowcy transportu międzynarodowego należy zakwalifikować jako podróż służbową w ustawowym rozumieniu przepisów art.77.5§1 kp, a to oznacza, że można stosować do niego przepisy o podróżach służbowych i zasądzać koszty diet i noclegów na podstawie rozporządzenia w sprawie należności z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w zw. z art.77.5§5 kp. Przepis art.77.5§3 kp stanowi, że warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy, niż wymieniony w §2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Zgodnie zaś z art.77.5§5 kp w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w §3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w §2, a więc na podstawie i zasadach określonych w rozporządzeniach, o których wyżej była mowa, w zależności od okresu będącego przedmiotem zainteresowania.

Sąd Rejonowy podniósł, że podziela pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym umożliwienie przez pracodawcę kierowcy w transporcie międzynarodowym spania w kabinie samochodu ciężarowego, nawet przystosowanej do takich celów, nie stanowi zapewnienia pracownikowi bezpłatnego noclegu w rozumieniu przepisu §9 ust.4 rozporządzenia w sprawie należności z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (tak w uchwale SN z 12 czerwca 2014r. w sprawie II PZP 1/14, Lex nr 1469181 oraz w wyroku SN z 10 września 2013r. w sprawie I PK 71/13, Lex nr 1427710). Pogląd ten pozostaje aktualny również pod rządami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że w uzasadnieniu przywołanej uchwały z 12 czerwca 2014r. Sąd Najwyższy sformułował następujące wnioski szczegółowe: 1) pojęcia „odpowiednie miejsce do spania” i „bezpłatny nocleg” nie mogą być utożsamiane (zamiennie traktowane), a wręcz odwrotnie – użycie różnych sformułowań w przepisach prawa oznacza, że są to różne pojęcia; 2) zasadniczo pracodawca odnosi pojęcie „noclegu” do usługi hotelarskiej (motelowej; pośrednio także do noclegu opłaconego w cenie karty okrętowej lub promowej), o czym świadczy nie tylko zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym (za usługi hotelarskie), ale także wysokość ustalonych limitów; 3) usługa hotelarska obejmuje szerszy zakres świadczeń niż tylko udostępnienie „miejsca do spania”, w szczególności możliwość skorzystania z toalety, prysznic, przygotowania gorących napojów itp., a także (ewentualnie) zapewnienie wyżywienia, co powoduje obniżenie diety; 4) brak przedstawienia rachunku za usługi hotelarskie oznacza, że pracownik nie korzystał z hotelu (względnie na racjonalnego pracodawcę, który to przewidział); wówczas zwrot kosztów noclegu zostaje ograniczony do 25% limitu stanowiącego ryczałt za koszty realnie ponoszone w czasie podróży, bez korzystania z usług hotelowych; 5) istota „ryczałtu” jako świadczenia kompensacyjnego (w tym wypadku przeznaczonego na pokrycie kosztów noclegu) polega na tym, że świadczenie wypłacane w takiej formie z założenia jest oderwane od rzeczywistego poniesienia kosztów i nie pokrywa w całości wszystkich wydatków z określonego tytułu (bo nie są one udokumentowane); w zależności od okoliczności konkretnego przypadku kwota ryczałtu – która jako uśredniona i ujednolicona ustalona jest przez pracodawcę – pokryje więc pracownikowi koszty noclegowe w wymiarze mniejszym albo większym niż faktycznie przez niego poniesione. Innymi słowy, tak w rozporządzeniu z 19 grudnia 2002r., jak i w rozporządzeniu z 29 stycznia 2013r. wskazano, że za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. Poniesienie określonych kosztów jest więc wymagane, gdy pracownik ubiega się o pełny, choć ograniczony wysokością limitu, zwrot kosztów noclegu na podstawie rachunku, który na tę okoliczność przedkłada. Poniesienie kosztów dokumentuje wówczas przedmiotowy rachunek. Kiedy zaś pracownik nie przedłoży rachunku za nocleg i to bez względu na tego przyczynę, przysługuje mu jedynie ryczałt, w wysokości ograniczonej do 25% ustalonego limitu. W tym przypadku nie jest istotne czy pracownik poniósł jakikolwiek koszt, czy też nie. Pracodawca jest zwolniony z badania tej okoliczności, ale wypłaca wówczas pracownikowi tylko ryczałt, który gdyby pracownik korzystał z hotelu, nie musi mu pokryć w takiej sytuacji całości poniesionych kosztów. Jediną przesłanką do wypłaty

pracownikowi ryczałtu jest więc w tego rodzaju okolicznościach tylko odbycie noclegu w podróży służbowej. Istotą ryczałtu jest bowiem oderwanie go od rzeczywistego poniesienia kosztów i ich wysokości. Zatem okoliczność, że pracodawca zapewnia pracownikowi możliwość spędzania noclegów w podróży służbowej w kabinie samochodu, którym się porusza w tej podróży, nawet przystosowanej do takich celów, nie zwalnia go z zapłaty ryczałtów za spędzone w ten sposób noclegi i nie ma na to żadnego wpływu kwestia czy kierowca poniósł w związku z tym jakieś koszty, czy też nie. Nie ma przy tym znaczenia, że pracownik zgadzał się na warunki noclegu pracodawcy, gdyż nie ogranicza go to w możliwości dochodzenia wypłaty ryczałtu za noclegi.

Odnosząc się do twierdzenia pozwanego zawartego w odpowiedzi na pozew, wg którego w myśl uchwały Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014r. ryczałt za noclegi jako świadczenie kompensacyjne wypłacane jest na pokrycie faktycznie uśrednionych kosztów, Sąd Rejonowy podniósł, że uchwała Sądu Najwyższego nie daje podstaw do takiego stwierdzenia, a ponadto pojęcie „faktyczne uśrednione koszty” jest sprzeczne samo w sobie. Koszty są bowiem faktyczne, albo uśrednione, a jeżeli są uśrednione to przestają być faktyczne. Poza tym czym innym są „koszty realnie ponoszone”, a czym innym „koszty realnie poniesione”. W tym pierwszym przypadku do wysokości kosztów realnie ponoszonych odnosi się bowiem wysokość ustalonego limitu, zaś w tym drugim przypadku, jeśli koszty są realnie w danej sytuacji poniesione, to mogą uzasadniać zwrot tych kosztów na podstawie rachunku, a w razie jego braku i tak do wypłaty pozostanie ryczałt. Tytułem przykładu Sąd pierwszej instancji wskazał, że przy ryczałcie za pracę w godzinach nadliczbowych pracodawca również nie sprawdza czy w danym okresie jego pracownik wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych i czy ten ryczałt mu się należy. Zakłada bowiem, że pracownik w taki sposób pracuje i dlatego ustala odpowiedni ryczałt. Podobnie w sytuacji instytucji ryczałtu za noclegi pracodawca zakłada, że skoro pracownik jest w wielodniowej delegacji, to musi gdzieś spędzić nocleg. Zwolniony jest z obowiązków kontrolnych i ewidencyjnych w tym zakresie wypłacając ryczałt, skoro pracownik rezygnuje z przedłożenia rachunku i wykazania w ten sposób faktycznie poniesionych kosztów.

W ocenie Sądu Rejonowego w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014r. nie ma żadnego drugiego dna i gdyby Sąd ten chciał zaznaczyć, że do nabycia przez pracownika prawa do ryczałtu za noclegi konieczne jest poniesienie kosztów, to wprost wyraziłby taki pogląd w uzasadnieniu uchwały. Doszedł zaś do zupełnie przeciwnych wniosków, o którym mowa wyżej. Swoje rozważania wyrażone w w/w uchwale z 12 czerwca 2014r. Sąd Najwyższy uzupełnił w uzasadnieniu uchwały z 7 października 2014r. (w sprawie I PZP 3/14, Biul. SN 2014/10/21), w którym wskazał, że 1) obowiązkiem pracodawców zatrudniających kierowców w transporcie międzynarodowym jest zapewnienie pracownikowi bezpłatnego noclegu umożliwiającego odpowiednią regenerację sił, przy czym warunku tego nie spełnia miejsce do spania w kabinie pojazdu nawet, gdy ma ono wysoki, „godziwy” standard, a przeciwne zapatrywanie nie znajduje uzasadnienia w przepisach; 2) w przypadku wypłaty ryczałtu jest bez znaczenia, czy i w jakiej wysokości pracownik poniósł koszty noclegu. Ryczałt przysługuje nawet wtedy, gdy kosztów tych faktycznie nie poniósł (ponieważ nocował np. u rodziny, przyjaciół, znajomych, którzy udostępniłi mu nieodpłatnie możliwość noclegu w ich domu). Ryczałt nie przysługuje pracownikowi tylko wtedy, gdy to pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg. Chodzi przy tym o zapewnienie noclegu w warunkach hotelu (motelu), a nie w dostosowanej do spania kabinie pojazdu; 3) nie pozostaje z tym w sprzeczności możliwość „zaoszczędzenia” przez pracownika wydatków i zwiększenia w ten sposób dochodu uzyskiwanego z tytułu zatrudnienia. Można w związku z tym przyjąć, że nawet gdy kierowca nie pokrywa faktycznie kosztów noclegu (ponieważ korzysta w tym celu z kabiny pojazdu) i w związku z tym nie przedstawia rachunku za hotel (motel), należy mu się ryczałt w wysokości określonej w §9 ust.2 rozporządzenia z 2002r. (sygn. akt I PZP 3/14, Biul. SN 2014/10/21).

Odnosząc się do dalszych twierdzeń pozwanego Sąd Rejonowy wskazał, że nie jest związany ani poglądami Państwowej Inspekcji Pracy i Głównego Inspektora Pracy, ani wyrokami innych równorzędnych sądów powszechnych. Pozwany przyznał, że nie wypłacał powodowi ryczałtów za noclegi. Sprzeczne z tym i niezasługujące na uwzględnienie jest więc jego twierdzenie w odpowiedzi na pozew, że w wypłacanych powodowi dietach zawierały się wszystkie możliwe koszty podróży, w tym koszty noclegów, gdyż zamiarem stron było kompleksowe uregulowanie świadczeń związanych z podróżą służbową. Nic takiego nie wynika bowiem z treści umów o pracę powoda ani ze złożonych do akt sprawy dokumentów. Umowa o pracę powoda przewidywała bowiem wypłatę wynagrodzenia zasadniczego, ryczałtu za

pracę w godzinach nadliczbowych oraz diet – ustalanych na podstawie kodeksu pracy i właściwego rozporządzenia wykonawczego. Nie ma tam mowy o ryczałcie za noclegi. Inne są przy tym funkcje ryczałtu za noclegi, a inne diet, które są przeznaczone na pokrycie kosztów wyżywienia i inne drobne wydatki. Na przeciwną okoliczność pozwany nie zawnioskował żadnych dowodów i wnioskował o oddalenie wniosków dowodowych strony przeciwnej, które ta cofnęła wychodząc ze słusznego i logicznego w realiach niniejszej sprawy założenia, że jedyną sporną kwestią w tej sprawie jest okoliczność ewentualnej konieczności poniesienia przez pracownika kosztów, w kontekście możliwości ubiegania się przez niego o ryczałt za noclegi. Prezes zarządu pozwanego potwierdził przy tym w swoich zeznaniach, że kierowcom wypłacano wszystkie należności z tytułu podróży służbowych, poza ryczałtem za noclegi i wypłata takiego ryczałtu kierowcom w ogóle w firmie nie jest praktykowana.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art.477²§1 kpc, a o kosztach procesu w oparciu o art.98§1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony oraz §11 ust.1 pkt 2 i §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2003r., Nr163, poz.1349 ze zm.).

Od powyższego wyroku apelację złożył pozwany Zakład (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., reprezentowany przez pełnomocnika, zaskarżając go w całości i zarzucając mu obrazę prawa materialnego ,tj.:

1. §9 ust.4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz §16 ust.4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w zw. z art.8 ust.8 Rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 i art.77⁵§5 kp poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że warunki noclegu w kabinie pojazdu zapewnione powodowi nie spełniają warunków bezpłatnego noclegu zwalniającego pracodawcę od zobowiązania do wypłaty kierowcom ryczałtu za noclegi,
2. art.21a ustawy z 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców poprzez uznanie, że dla wypłaty ryczałtu nie jest konieczne poniesienie kosztu przez kierowcę, w sytuacji, gdy przepis ten w sposób jednoznaczny i logiczny stanowi, że „kierowcy (...) przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego (...)”,
3. art.77⁵§5 kp poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy w zawartych pomiędzy stronami umowach o pracę ,tj. w umowie z 1 czerwca 2013r. oraz w umowie z 8 września 2011r. w §4 pkt c strony wskazały, że pracownikowi przysługują diety – uzgadniane każdorazowo dla poszczególnych frachtów przez kierowcę i pracodawcę w ramach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz w §3 art.77⁵ kp,
4. poprzez niedokonanie wykładni treści umowy o pracę, w szczególności §4 pkt c w związku ze wskazanymi tam przepisami prawa, co musiałyby prowadzić do stwierdzenia, że ustalone tam „diety od frachtów” miały pokrywać wszelkie roszczenia kierowcy określone w powołanym rozporządzeniu, a tym ryczałt noclegowy,
5. poprzez pominięcie stosowania rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, które wraz z załącznikiem miało ważność do 28 lutego 2013r., a więc za okres objęty powództwem, co doprowadziło do przyjęcia za ten okres zawyżonych stawek ryczałtu za nocleg,

oraz obrazę prawa procesowego ,tj.:

1. art.328§2 kpc poprzez niewskazanie, czy Sąd oparł się na dowodach dołączonych do pozwu w postaci „Rozliczeń diet z podróży służbowej” oraz (...), a które to dowody jednoznacznie wskazują, że wypłacane tytułem diet kwoty przekraczały kwoty ewentualnie należnych ryczałtów za noclegi,

2. art.233§1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów na skutek nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji kwot wypłaconych powodowi diet, które to diety miały pokrywać również koszty noclegu, a która to okoliczność została przez w/w Sąd pominięta.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Powód reprezentowany przez pełnomocnika wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przewidzianych za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną przedstawione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanych mu w apelacji naruszeń prawa materialnego i procesowego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego zawartych w pkt 1 i 2 apelacji ,tj. wskazanych tam przepisów rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002r. i późniejszego z 29 stycznia 2013r. - oba w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, a także przepisów prawa wspólnotowego - art.8 ust.8 Rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz art.21a ustawy z 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców wskazać należy, że zarzuty te są pozbawione podstaw. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że zapewnienie pracownikowi – kierowcy samochodu ciężarowego miejsca do spania w kabinie samochodu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu §9 ust.4 w/w rozporządzenia z 19 grudnia 2002r. i §16 ust.4 rozporządzenia z 29 stycznia 2013r. Należy wskazać, że przepisy poprzedniego, jak i obecnie obowiązującego rozporządzenia nie zawierają definicji noclegu, ale w §9 ust.1 rozporządzenia z 19 grudnia 2002r., jak i w §8 ust.1 oraz §16 ust.1 rozporządzenia z 29 stycznia 2013r. pracodawca posługując się pojęciem noclegu odnosi je do obiektu hotelarskiego, a zatem obiektu - budynku, w którym znajdują się pomieszczenia wyposażone w odpowiednie miejsce do spania oraz toaletę. Powyższe stanowi w ocenie Sądu Okręgowego wskazówkę rozumienia pojęcia noclegu, o którym mowa w §9 ust.4 rozporządzenia z 19 grudnia 2002r. i w §16 ust.4 rozporządzenia z 29 stycznia 2013r. Uzasadnione jest bowiem stwierdzenie, że pojęcie użyte kilkakrotnie w treści tego samego aktu prawnego oznacza to samo. Użyte w w/w przepisach określenie bezpłatny nocleg nie zmienia treści pojęcia samego noclegu, ale odnosi się do sytuacji, w której pracownik nie ponosi kosztów tego noclegu (w hotelu, motelu, czy innym obiekcie przystosowanym do wypoczynku ludzi). W świetle powyższego wskazać należy, że wyposażenie kabiny samochodu ciężarowego w miejsce do spania nie odpowiada pojęciu noclegu jako miejsca wypoczynku. Kabina samochodu z istoty rzeczy nie jest przeznaczona do regularnego wypoczynku, choćby znajdowała się w niej leżanka. Sąd Rejonowy w swoich rozważaniach na temat noclegu i bezpłatnego noclegu odwołał się do orzeczeń Sądu Najwyższego, w tym uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014r. w sprawie II PZP 1/14 (OSNP 2014/12/164). Sąd Okręgowy podziela w całości poglądy zaprezentowane w tych orzeczeniach. Co do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu

art.8 ust.8 Rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego wskazać należy, że powołany przepis dotyczy możliwości wykorzystania przez kierowcę dziennego skróconego odpoczynku w pojeździe (w kabinie samochodu), jeżeli dokona on takiego wyboru, a pojazd posiada odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i znajduje się na postoju. Przepisy te nie dotyczą natomiast uprawnień kierowcy w zakresie należności na pokrycie kosztów wyjazdów w celu wykonywania podróży służbowych i nie mogą służyć ocenie przesłanek przysługiwania ryczałtu za nocleg. Na stanowisku takim stanął Sąd Najwyższy w w/w uchwale z 12 czerwca 2014r. i Sąd Okręgowy stanowisko to podziela.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art.21a ustawy z 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców w zakresie, w jakim Sąd ten uznał, iż dla wypłaty ryczałtu nie jest konieczne poniesienie kosztu przez kierowcę, w sytuacji – gdy w ocenie apelującego – użyte w tym przepisie stwierdzenie, że kierowcy w podróży służbowej przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem zadania służbowego określa, że warunkiem wypłaty ryczałtu jest poniesienie kosztu przez kierowcę wskazać należy, iż zarzut ten jest nietrafny. Wskazany przepis w jego pełnej treści stanowi, że kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalone na zasadach określonych w przepisach art.77⁵§3-5 kodeksu pracy. Powyższy przepis nie zawiera zatem samoistnej regulacji, ale na zasadzie odesłania do art.77⁵§3-5 kodeksu pracy jako podstawę ustalenia należności pracownika, zatrudnionego na stanowisku kierowcy u pracodawcy nie będącego państwową lub samorządową jednostką sfery budżetowej przysługujących mu z tytułu podróży służbowej, wskazuje przepisy układu zbiorowego pracy lub regulaminu wynagradzania, bądź też umowy o pracę – jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania, a jeżeli żaden z wymienionych aktów nie zawiera postanowień w tym przedmiocie stanowi, że pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej wg rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (wcześniej wg rozporządzenia z 19 grudnia 2002r.). Przepisy wskazanych rozporządzeń nie warunkują zaś wypłaty ryczałtu za nocleg od poniesienia kosztów za nocleg. Paragraf 9 ust.2 rozporządzenia z 19 grudnia 2002r. stanowił, że w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust.1, przy czym w zdaniu drugim tego przepisu zastrzegł, że ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. Analogiczne uregulowanie znajduje się w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Zasada jest prosta – jeżeli pracownik przedstawi rachunek za nocleg otrzyma zwrot udokumentowanych kosztów (w granicach limitu), a jeżeli nie przedstawi rachunku (nie udokumentuje poniesionych kosztów) otrzyma ryczałt określony na poziomie 25% limitu. Zastrzeżenie, że ryczałt nie przysługuje za czas przejazdu potwierdza stanowisko, że wypłata ryczałtu nie jest uzależniona od poniesienia kosztów, w przeciwnym razie czynienie takiego zastrzeżenia byłoby zbędne.

W ocenie Sądu Okręgowego całkowicie nieuzasadnione okazały się zarzuty podniesione pkt 3 i 6 apelacji, w myśl których Sąd Rejonowy miał naruszyć przepis art.77⁵§5 kp poprzez jego niezastosowanie i pominięcie, że w §4 pkt c umów o pracę z 8 września 2011r. i 1 czerwca 2013r. strony wskazały, że pracownikowi przysługują diety uzgadniane każdorazowo dla poszczególnych frachtów przez kierowcę i pracodawcę w ramach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz w §3 art.77⁵ kp, a także poprzez niedokonanie wykładni w/w postanowień umów o pracę, która to wykładnia – gdyby była przeprowadzona – musiałaby prowadzić do stwierdzenia, że ustalone tam „diety od frachtów” miały pokrywać wszelkie roszczenia kierowcy określone w powołanym rozporządzeniu, w tym ryczałt noclegowy. W pierwszej kolejności wskazać należy, że przesłuchany w charakterze strony prezes zarządu pozwanego w osobie T. K. jednoznacznie wskazał, że pozwany nie wypłaca kierowcom ryczałtu za noclegi, tak więc powód również nie otrzymał takiego ryczałtu (zeznania k.69). Ponadto okoliczność braku wypłaty na rzecz powoda ryczałtu za noclegi została przyznana przez pozwanego już w odpowiedzi na pozew (odpowiedź na pozew k.56v). Wobec a, takiego stanowiska pozwanego na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji,

twierdzenie w apelacji, że powód otrzymał ryczałty za noclegi w ramach diet, o których mowa w §4 pkt c umowy o pracę jest nieuzasadnione i stanowi próbę odmiennego przedstawienia faktów wbrew niekorzystnego dla pozwanego rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. Takie stanowisko pozwanego jest poza tym wewnętrznie sprzeczne, gdyż we wcześniejszych dwóch zarzutach (zawartych w pkt 1 i 2 apelacji) pozwany zarzucał Sądowi pierwszej instancji błędne uznanie, że powód jest uprawniony do ryczałtów i wywodził dlaczego w jego ocenie powód nie ma prawa do wypłaty ryczałtu. Niezrozumiałe jest zatem podnoszenie w kolejnych zarzutach, że w istocie powód otrzymał ryczałt za noclegi, przy jednoczesnym twierdzeniu, że nie jest do nich uprawniony. Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, że niczym nieuzasadnione jest twierdzenie pozwanego, że diety, o których mowa w §4 pkt c umów o pracę z 8 września 2011r. i 1 czerwca 2013r. (na k.43 i 44 akt sprawy) zawierały w sobie ryczałty za noclegi. Nie ulega wątpliwości, że na gruncie przepisów prawa pracy – w/w rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej dieta jest świadczeniem odmiennym od ryczałtu za noclegi. Ponadto – co strona pozwana całkowicie pomija – w §4 pkt d w/w umów strony przewidziały, że powodowi będą wypłacane inne dodatki do wynagrodzenia na zasadach określonych w regulaminie wynagradzania pracowników. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z obowiązującego u pozwanego regulaminu wynagradzania stwierdzając, że w §11 pkt 7 tego regulaminu przewidziano zwrot kosztów delegacji służbowych wg zasad ustalonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej z zastrzeżeniem, że w przypadku kierowców w transporcie międzynarodowym sposób ustalania delegacji zagranicznych określa załącznik nr 5 do regulaminu. Wskazany zaś załącznik określa kwoty tak diet, jak i ryczałtów za noclegi (regulamin wynagradzania obowiązujący u pozwanego k.116 i 120v). Skoro w regulaminie wynagradzania rozróżniono diety i ryczałty za noclegi to bezpodstawne jest twierdzenie pozwanego, że w dietach wypłaconych powodowi mieszczą się również ryczałty za noclegi. Zauważyć przy tym należy, że fakt uregulowania w regulaminie wynagradzania kwestii dotyczących wypłacania pracownikowi należności z tytułu podróży służbowej oznacza, że zawarte w nim regulacje znajdują zastosowanie przy ocenie zasadności roszczeń pracownika, z tym zastrzeżeniem, że w miejsce mniej korzystnych unormowań regulaminu wchodzi uregulowania zawarte w w/w powszechnie obowiązujących rozporządzeniach – art.77⁵§3-5 kp i art.18 kp.

Wobec przyznania przez pozwanego w odpowiedzi na pozew i potwierdzenia przez prezesa zarządu pozwanego w toku zeznań, że powód nie otrzymał ryczałtu za noclegi jako chybione należy uznać również zarzuty apelacji dotyczące naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa procesowego sformułowane w pkt 4 i 5 apelacji. Skoro pozwany przyznał fakt niewypłacenia powodowi ryczałtu za noclegi to nie może stawiać Sądowi Rejonowemu zarzutu niezbadania dokumentów dotyczących rozliczenia diet z podróży służbowej, a zatem innego rodzaju należności.

Odnosząc się wreszcie do zarzutu wskazanego w pkt 7 apelacji wskazać należy, że pozwany nie sprecyzował na czym polega naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2012r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju poza ogólnym zarzutem naruszenia tych przepisów. W toku postępowania przed Sądem Rejonowym pozwany nie kwestionował wysokości kwot dochodzonych przez powoda tytułem ryczałtu za noclegi. Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2014r. pełnomocnik pozwanego wskazał, że nie kwestionuje dat wyjazdów służbowych powoda oraz miejsca pobytu powoda za granicą, jak również kwot wyliczonych w pozwie. W myśl zasady, że fakty przyznane nie wymagają dowodu – art.229 kpc pełnomocnik powoda cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości dla ustalenia prawidłowości wyliczonych kwot (protokół rozprawy z 5 grudnia 2014r. k.68-68v), a zasady ekonomii procesu nakazywały uznać takie stanowisko za uzasadnione. Ogólne stwierdzenie w apelacji, że Sąd Rejonowy nie zastosował przepisów rozporządzenia z 19 grudnia 2002r. w zakresie stawek ryczałtu za nocleg obowiązujących do 28 lutego 2013r., przez co zawyżył stawki ryczałtu należnego powodowi, nie zostało poparte żadnymi wyliczeniami. Należy przy tym wskazać, że w uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał na uregulowania tego rozporządzenia.

Końcowo i na marginesie, odnosząc się do wniosku pełnomocnika pozwanego o zawieszenie postępowania apelacyjnego do czasu zakończenia postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w przedmiocie wniosku Związku (...) o zbadanie konstytucyjności przepisów regulujących kwestię ryczałtów za noclegi kierowców nocujących w kabinach ciężarówek wskazać należy, że postanowieniem z 15 października 2015r. wniosek ten podlegał oddaleniu

jako nieuzasadniony. Należy zauważyć, że jako podstawę wnioskowanego zawieszenia postępowania pełnomocnik pozwanego wskazał przepis art.177§1 pkt 1 kpc (wniosek o zawieszenie postępowania k.109-110). Zgodnie z tym przepisem sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Nie ulega wątpliwości, że postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym nie jest postępowaniem cywilnym. Wprawdzie w wyroku z 28 września 1994r. w sprawie I PRN 61/94 (opublikowany w OSNP 1995/1/6) Sąd Najwyższy opowiedział się za możliwością zawieszenia na podstawie art.177§1 pkt 1 kpc postępowania cywilnego w sytuacji przedstawienia Trybunałowi Konstytucyjnemu przez sąd w innej sprawie pytania prawnego dotyczącego zgodności z Konstytucją ustawy, która ma być zastosowana, jednakże jak wynika z uzasadnienia tego orzeczenia było ono wynikiem rozszerzającej wykładni wskazanego przepisu i spotkało się z głosem krytyki m.in. prof. A. Z.. Należy bowiem zauważyć, że Kodeks postępowania cywilnego zawiera enumeratywny katalog przyczyn zawieszenia postępowania i z uwagi na charakter tej instytucji przepisy te nie powinny być wykładane rozszerzająco. Podkreślić ponadto trzeba, że wskazane orzeczenie Sądu Najwyższego zapadało w stanie prawnym, w którym Kodeks postępowania cywilnego i przepisy obowiązującej wówczas ustawy z 29 kwietnia 1985r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 1991r. Nr 109, poz.470 ze zm.) nie przewidywały możliwości wznowienia postępowania w przypadku orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego został wydany wyrok. W obecnym stanie prawnym możliwość taka istnieje i daje stronie prawo wzruszenia prawomocnego orzeczenia wydanego w oparciu o przepis ustawy uznany następnie za niekonstytucyjny. Stanowi o tym przepis art.401¹§1 kpc obowiązujący od 17 października 1997r., który został wprowadzony do Kodeksu postępowania cywilnego na podstawie art.83 obowiązującej obecnie ustawy z 1 sierpnia 1997r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 1997r. Nr 102, poz.643 ze zm.). Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że jak wynika z wcześniejszych rozważań, prawo powoda do ryczałtu za noclegi strony przewidziały w umowach o pracę z 8 września 2011r. i 1 czerwca 2013r. odwołując się poprzez odesłanie zawarte w §4 pkt d tych umów do regulaminu wynagradzania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.385 kpc apelację pozwanego oddalił.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i §12 ust.1 pkt 1 i §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu powodowi kwoty 900 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.